

Tejesek sikere

Az állatorvostudományi egyetemen szerdán díjakat adtak át az 1986. évi országos tej- és hústermelési versenyben legjobb eredményt elért nagyüzemeknek és a kistermelőknek. A Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium, a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa és a Medosz tizenegyedik alkalommal hirdette meg a tejtermelési versenyt, amelyhez négy éve a hústermelők is csatlakozhattak.

A versenyre tavaly több mint 600 mezőgazdasági nagyüzem és csaknem 10 ezer kistermelő nevezett. A legjobbaknak, a különböző kategóriában 50 állami gazdaság, illetve termelőszövetkezet képviselőjének és 10 kistermelőnek Magyar Gábor mezőgazdasági és élelmiszer-

ügyi miniszterhelyettes nyújtotta át a díjakat.

A nagyüzemek közül az egyes kategóriák győztesei a következők: a Kocséri Petőfi Tsz., a Tiszanánai Petőfi Tsz., a Kocsi Aranykalász Tsz., a Bonyhádi Pannónia Tsz., a Hidasháti Állami Gazdaság, a Környei Mezőgazdasági Kombinát, az Alagi Állami Tangazdaság és az Agárdi Mezőgazdasági Kombinát.

A kistermelők versenyében — csakúgy mint az előző évben — a kunyalui Csernák Béla értékesítette a legtöbb tejet 1986-ban. Egy tehéntől a legtöbb tejet tavaly Bakacsi László szegedi kistermelő fejté.

A hústermelési verseny első helyezettje a Martonvásári Új Elet Tsz. és a Szerencsi Állami Gazdaság lett. (MTI)

Az ÁB és az autókлуб megállapodása

Az Állami Biztosító és a Magyar Autókлуб vezetői csütörtökön együttműködési megállapodást írtak alá. Ennek értelmében azok az autótulajdonosok, akik az Állami Biztosítóval kívánják CASCO-szerződést kötni, ezt az Autókлуб irodáiban, illetve a klub vállalati megbízottainál is megtehetik.

A két cég szerződése alapján az ÁB-CASCO-val rendelkező karambolozott, mozgásképtelen gépkocsik elszállításának elsőbbséget biztosít az Autókлуб. Az Állami Biztosító ügyfelei évente egy alkalommal ingyenes fényezőbeállítású szolgáltatást is igénybe vehetnek az Autókclubnál. (MTI)

Hagyjunk későbbre is!

Kormány—SZOT ajánlás a béremelésekről

Elmúlt a jó előre sokat emlegetett április 1., amelyről december óta úgy szokás beszélni, mint a bérstop határnapjáról. Holott — nem is volt bérstop! Csupán a pontosság kedvéért: a kormány ajánlotta, hogy 1986. december 1-jétől 1987 első negyedévének végéig a vállalatok, intézmények, gazdaságilag működő szervek ne hajtsanak végre alapbéremelést.

Túl a határidőn, megállapítható — erről tanúskodnak az Állami Bér- és Munkügyi Hivatal adatai —, hogy a vállalatok túlnyomó többsége fegyelmezetten tudomásul vette a kormányirányelvben foglaltakat, és — kevés kivétellel — nem hajtott végre alapbéremeléseket. Tulajdonképpen csak egy sokéves gyakorlatot ismételt meg, hiszen — megintcsak ritka kivételtől eltekintve — eddig sem volt szokásban, hogy az év utolsó hónapjában emeljék a béreket. Sőt az sem, hogy az első negyedévben kerüljön sor erre —, addig, amíg a vállalat nem ismeri az előző évi mérleg adatait.

Ne visszamenőleg

Gazdaságban nem használatos a feltételes mód, a „ha”, ezúttal mégis megengedhetjük a feltételezést: „ha” az említett irányelvek nem szabták volna meg az április elsejei határidőt, talán alig lett volna vállalat, ahol a dolgozók sürgetik az alapberek emelését. Csúszás, mert máskor sem szokták, kivyárják azt a bizonyos mérleg utáni időpontot. Most viszont nagy várakozás előzte meg — legalábbis sok helyen — a határidő eljövételt, itt-ott túlzott reményekkel a béremelés mértékét illetően.

Nem szabad kifejeíteni egy igen lényeges részét annak a bizonyos „bérstop”-irányelvnek: a vállalatokat semmi és senki nem gátolta abban, hogy az alapberek kívül — jutalom, prémium és hasonló címen — adjanak pénzt azoknak, akik jó munkájukkal azt kiérdemelték. Természetesen, azt is a teljesítményekhez kötve.

Továbbra is a teljesítmény áll a középpontban, s ez így lesz — nem kell hozzá jóstehetség — még igen hosszú ideig. Ebből következik az

is, hogy nem szabad visszamenő hatállyal emelni az alapberekét április 1. után. Azaz: az alapbéremeléseknek ösztönözniük kell a további jó munkára — márpedig az elmúlt időszakra visszamenőleg kifizetendő bér aligha ösztönözne bármire is. Annál inkább ösztönözhet a továbbiakra, s a vállalatoknál úgy kell kalkulálniuk, hogy a kifizetendő bér megteremtse majd saját forrását, vagyis arányban legyen az egész évben várható — és elérhető — teljesítményekkel.

Feltétel: a teljesítmény

Könnyű és — főleg — népszerű intézkedés lenne most a vállalatoknál, ha egyszeriben nagyobb mértékű béremelést hajtanának végre. Csak hogy az előmunka utáni közterheket ugyanaból az összegből kell fizetniük a vállalatoknak, amelyből beruházásaikat, fejlesztéseiket fedezik. A mai helyzetben kevés vállalat engedheti meg magának (ha egyáltalán van ilyen), hogy ne emelje műszaki színvonalát, ne költson újabb, korszerűbb gépekre, berendezésekre. Aki viszont mégis így tesz — a vállalat jövőjét kockáztatja, még akkor is, ha „futja a kasszából”. Ha pedig a béremelések miatt a fejlesztési alapnak nagyobb részét emészti fel a kereseti adó, mint ahogyan azt megengedhetné maguknak — a vállalat alaphiányossá válhat, s a bajok akkor már „csöszöl” jönnek...

Annál is inkább, mert ahol a teljesítmények nélkül kifizetett bérek után magas adókat kell fizetniük a vállalatoknak, az idén a bértömeg az ilyen „többlet” nélkül, tehát a korábbi szinten marad, az így kifizetett bér nem számít a bázisösszegbe. Ugyanez a rendelkezés fennmarad a következő évre is: az 1987-ben teljesítményháttér nélkül kifizetett béreket levonják 1988-ban a teljes bértömegből.

Másik, igen szigorú intézkedés, amit mindenképpen számon kér az államháztartás: egyáltalán nem növelhe-

tik a bértömeget azok a vállalatok, amelyek 1986-ban veszteségesek vagy alaphiányosak voltak — feltéve, ha nincs kilátás arra, hogy az idén megszüntetik ezt az állapotot. Ott sem jelenti ez azt, hogy egyes dolgozóknak vagy akár üzemszerveknek, meghatározott beosztásúknak a bérét nem lehet emelni. Lehet, de csak akkor, ha csökken a létszám, s a fennmaradó bér elosztható.

Mindez — átmeneti szabály. Indoka az a nehéz helyzet, amelyben évek óta van a népgazdaság, s amelyből kijutni csak úgy lehet, ha a kifizetett bérek mögött valóban teljesítmények állnak. Igaz, úgy volna jó és helyes, a gazdaságirányítási reform céljainak megfelelő, ha a bérigazságtétel teljes egészében a vállalatokra bízna a központi szervek. Most sem akarnak helyettük gazdálkodni a bérek területén sem. De a megkötöttségek — éppen az előbbre lépés érdekében — egyelőre szükség van.

Ösztönözzük a legjobbakat

Biztosan lesznek olyan vállalatok, amelyeknek eddigi nehézségeik mellé újakat teremtenek a most kiadott — a minisztériumoktól át a vállalatok vezetőihez eljutott — irányelvek, amelyekkel (mint a SZOT március 26-i üléséről kiadott közlemény bizonyítja), a szakszervezetek egyetértéssel. Eppen azért, mert — ez valóban érdekvédelem. Azok érdekeinek védelme, akik minden tőlük telhetőt megtesznek, hogy vállalatuk és az egész népgazdaság kijusson a jelenlegi bajokból.

S mindezekért: előre nézünk. A mostani alapbéremelés nem meríti ki az egész év lehetőségeit. Általában a kormány és a SZOT is ajánlja, hogy a béremeléseket ne egyszerre, hanem fokozatosan, az év folyamán hajtsák végre. Ily módon később is marad pénz a vállalatvezetés kezében, a kiemelkedő teljesítmények ösztönzésére. Erre pedig egész esztendőben szükség lesz.

Várkonyi Endre

Strandelőzetes: lesz topless

Naturisták, turul és szörf

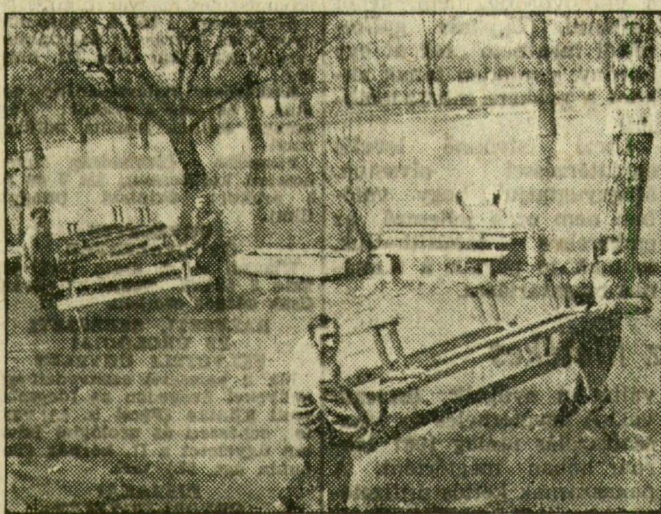
„A Szegedi Városgazdálkodási Vállalattól kapott információ szerint a fűtési szezon hivatalos befejezési dátuma ma, április 15. után néhány napig még lesz pótűtés a szegedi távfűtött lakóházakban” — imígyen szölt a hír két nappal előtti lapszámunkban. Ezek után valószínűleg meglepő a mai újság, miszerint nyitnak a strandok. Méghozzá — bármilyen, lehetetlenül hangzik is — alig két hét múlva, május 1-jén. Ha esik, ha fúj, ha török, ha szakad, ehhez a dátumhoz tartania kell magát minden esztendőben a Szegedi Víz- és Fürdő Vállalatnak. Nekünk pedig régi szokásunkhoz és kötelességünkhöz, hogy április utolsó harmadában tájékoztassuk a majdani strandolókat, milyen újdonságokat kínálnak az idén a város nyári fürdői.

Kezdjük a sort mindjárt azzal a helyszínnel, amelyik nem lép „szolgáltatba” május első napján. A partfürdőt ugyanis víz borítja, s még ha le is vonul az árhullám április végére, akkor is sarat, hordalékot hagy maga után. A felázott talaj száradására, a terület takarítására pedig több idő kell. Abban bízhatunk: valamikor májusban már nem lesz víz az egyik legkedveltebb fürdőhelyen.

A nagystrand egyik változását — a kemping területbővítését és az ehhez tartozó higiéniai blokk üzembe helyezését — minden bizonytalanság nélkül a városunkban olcsó szállást keresők üdvözlik majd. A hazaiak számára pedig a játéktérületek növelése jelent örömet. A felnőtteknek is szánt játszótér egy részén ugyanis szeretnék, ha ismét meghonosodna a hatvanas évek népszerű sportja: a turul.

A nyári fürdőt a nap-sütésen kívül elsősorban az érdekli, legyen enni- és innivaló is a vízparton. Aztán, hogy a jó falatok milyen úton-módon kerülnek ide, már kevésbé érdekli a vendégszámára. Így hát inkább csak a vízművek szempontjából fontos, hogy az idei nyártól saját kézbe vette a vendéglátást. Az eleddig is az ő tulajdonukban levő vendéglátókat mostantól — a Csongrád Megyei Vendéglátó Vállalat kiiktatásával — közvetlenül adják bérbe szerződéses üzemeltetésre.

A régi SZUE-ra rá sem lehet majd ismerni. Az öreg medencét „ketté vágták”, így lesz majd egy póló-, illetve egy tanmedence. Az átalakítás munkák még javában folynak. Ezekben a napokban a majdan feszített víztükrű, burkolt medencék betonozása folyik s valamikor a nyáron ké-

A partfürdő tegnap, csütörtökön

szül el. Eppen úgy, mint az az óriás csúszda, melyet a hajdan volt meleg vizes medence mellé szándékoznak felállítani.

A másik oldalon a Liget-fürdő — az átalakítások ideje alatt — zavartalanul üzemel, mi több, az ügynevezett csempés medencében már e hét végén fürödhetnek a vendégek. Június elsejétől pedig birtokba vehetik — a partfürdő felől részben — most készülő autópálya.

Az úszóházakon és a Szőke Tisza hajón nincsenek különösebb változások, mindössze annyi, hogy a strandhajó külső homlokzatát, illetve a Tisza úszóházat átfestik.

A Széksós-fürdőn viszont annál több az üdvöztető újdonság. A szörf kedvelőinek immáron nem kell 100 kilométereket utazniuk ahhoz, hogy hódolhassanak kedvenc sportjuknak. A dorozsmai tavat ketté választották, így biztosítva külön területet a szörfözőknek, és külön a vízbiciklizni és csónakázni vágyóknak. Mindazok, akik még csak most szeretnék megismerkedni a széllovasság örömeivel, eszközök és oktatást találnak a tó partján.

Nó, és talán a legnagyobb attrakció: Szegeden először legális naturista strand nyílik a dorozsmai fürdő ruha nélküli nap- és vízfürdőzésre kijelölt, élőszóval „elszigetelt” területén. Azok a hölgyek, akik csak fürdőruhájuk felső részétől kívánnak megszabadulni, és így élvezni a nyári nap melegét, a Szőke Tisza hajón, illetve a Liget-fürdő, a partfürdő és Széksósó kijelölt részén dobhatják le magukról feleslegesnek ítélt ruhadarabjaikat.

Egy ezeknél sokkalta fontosabb és dicséretre méltó kezdeményezésnek is a dorozsmai strand lesz a színvonal. A vízművek és a városi tanács művelődési osztályával közösen szeretne egész nyárra jó programot kínálni azoknak a gyere-

keknek, akik a vakáció java részét itthon töltik. Reggelente indítják a buszokat a városból Széksósóra, ahol természetesen tanári felügyelet mellett gondoskodnak az iskolások egész napos programjáról és ellátásáról.

Az ifjúság olcsó vakációzását segíti az itteni kemping is, amit 20 darab négy-személyes és 4 darab kétszemélyes sátorral és egy mosdóblokkal bővítettek. Elsősorban az Express Utazási Iroda fiatal vendégeinek kívánnak itt szállást adni. A dorozsmai kiskert-tulajdonosoknak pedig a strand körbűfűjéből átalakított vegyesbolt okoz majd örömet.

K. K.

A takarékoság programja

„A nem termelő területen folyó tevékenység korszerűsítése legyen összhangban a népgazdaság adottságaival, fejlettségi szintünkkel, a gazdaságirányítás átalakításának módszereivel.” Így foglalta össze az MSZMP Központi Bizottsága tavaly október 7-i határozatának lényegét a megyei tanács pártbizottságának tegnap megtartott ülésén Petrik István.

Mielőtt részletesebben is foglalkoznánk az ebben foglaltakkal, szóljunk néhány tényről. Hazánkban a nem termelő ágazat a nemzetgazdaság több mint 40 százaléka használja fel, kiadásai évente 9 százalékkal nőttek, az aktív, dolgozó népesség 18 százaléka, mintegy 870 ezer embert foglalkoztat ez az ágazat. Nem kevesen dolgoznak hát itt, s tegyük hozzá — nem is igazán olcsón. A megoldás pedig...

Nos, a pártbizottság elé került cselekvési program az élet szinte minden területére kiterjedő javaslatokat fogalmaz meg. A bevételek növelését várja a lakossági adók és illetékek új szabályozásától, s olvashatunk ilyen tervek is: felül kell vizsgálni az irrealisan alacsony térítési díjakat (lásd:

könyvtár, múzeum), olyan programokat szervezni, amelyek a művelődési igények kielégítése mellett a korábban nagyobb bevétel hoznak, növelni a költségvetési szervek vállalkozóképességét, jobban kihasználni egyes intézmények szabad kapacitását, élni a kötvénykibocsátás lehetőségével.

E felsorolás természetesen nem a teljesség igényével került papírra, mint ahogy a kiadások csökkentését szolgáló tervek közül is csak a legjellemzőbbeket emeljük ki: javítani az intézmények együttműködését... kihasználni a rugalmasabb bérigazgatás adta lehetőségeket... felesleges kiegészítő mobilizálás... a kiküldetések gazdaságos megszervezése... szállítóeszközök jobb kihasználása... posta és telefonköltségek csökkenté-

se... a továbbképzések pénz- s időrafordításának mérséklése... kisebb létszámú, de felkészültebb apparátus alkalmazása.

A szóbeli kiegészítésben elhangzott: ez csak keretjellegű program, minden használható javaslattal ki kell egészíteni. S ami talán több sikert ígér a korábbi takarékosági programokhoz képest — a jogszabály ma már módot ad arra, hogy intézményeket, egyes személyeket érdekelte tegyenek az új megoldások keresésében. Hogyan? Nos erről még folynak a viták. De ahogy Petrik István fogalmazott: túl sok idő nincs a töprengésre, hisz 1987-ben már érezhető változásokat kell elérnünk e területen is.

*

A napirendi pont vitáját követően a testület megtárgyalta az MSZMP Csongrád Megyei Tanács Apparátus Bizottsága és munkabizottságai 1987. évi munkatervét is, amelynek előadója Szógi Béla titkár volt.

B. Z.

Magyar műszerek űrprogramhoz

A Mars Phobos nevű holdjának tanulmányozására több szocialista és tőkés ország űrkutatási intézete — köztük a magyar KFKI és a Budapesti Műszaki Egyetem — 1988 júliusában néhány napos eltéréssel két azonos kivitelt, közösen elkészített űrszondát indít útnak a Szovjetunióból. A szondák több mint 300 napos repülés után csaknem 50 méterre közelítik meg a Phobost. Közben lézer- és ionágyúkkal lövik a kisbolygó felszínét.

Az űrszondák televíziós felvételeket is készítenek a Phobos domborzatáról, és különböző berendezések segítségével vizsgálják a hold felszínének és belsejének felépítését.

A magyar közreműködéssel készülő műszerek tervezésén és kivitelezésén nagy részt a Központi Fizikai Kutató Intézet, valamint a Budapesti Műszaki Egyetem azon szakemberei dolgoznak, akik már a Vega-programban világszerte elismert teljesítményt nyújtottak.